

Täällä Pohjantähden alla 2011 – esityksen työstäminen draaman avulla

laatija Eveliina Heinonen, teatteri-ilmaisun ohjaaja opiskelija, ohjaajan assistentti

Opettajalle tai ryhmänvetäjälle

Teatteriesityksestä saa enemmän irti, jos sitä edeltää valmistavaa ja seuraa jälkikäteiskäteistyötä. Esityksen ympärille rakentuva työskentelykokonaisuus voi koostua seuraavista työvaiheista:

1. Valmistavatyö, jossa kerrotaan ja tutustutaan mahdollisuuksien mukaan esitykseen ja teatteriin, johon ollaan menossa. Oppilaiden kanssa tutustutaan tulevaan esitykseen lukemalla ja/tai toiminnallisilla menetelmin.
2. Esityksen katsominen teatterissa, johon liittyen oppilaille voidaan antaa pieniä tarkkailutehtäviä.
3. Esityksen jälkityöskentely, jossa puretaan katsomiskokemuksia ja syvennetään niitä toiminnallisilla työtyövälineillä.

VALMISTAVA TYÖSKENTELEY

Oppilaiden kanssa kannattaa etukäteen etsiä tietoa esityksestä, sen teemoista ja aiheesta. Tässä auttavat näytelmästä kirjoitetut arvostelut sekä käsiohjelman tiedot. Käsiohjelmasta selviää, mitä tekijät ovat halunneet kertoa näytelmällä. Miksi ohjaaja on halunnut ohjata juuri tämän näytelmän? Keitä roolihahmoja näytelmässä on ja ketkä esittävät heitä? Arvosteluista kertoo, miten ammattikatsoja (arvostelija) on kokenut näytelmän. Täällä Pohjantähden alla 2011- esityksestä löytyy internetistä lukuisia blogikirjoituksia ja ohjaajien tv- ja radiohaastatteluja joita voi myös käyttää hyödykseen.

JÄLKITYÖSKENTELEY

Jälkityö eroaa valmistavasta työstä siinä, että painopiste on oppilaiden katsomiskokemuksien työstämisessä. On mielenkiintoista jakaa kokemuksiaan toisten kanssa esityksen jälkeen. Kysely ja keskustelu on yleinen tapa tehdä jälkityötä ja rohkaista oppilaita pohtimaan ja ilmaisemaan näkemyksiään näkemästään. Keskustelulle tulee varata riittävästi aikaa ja tilaa, jotta oppilaat ehtivät tulla tietoisiksi omista ja toisten ajatuksista. On tärkeää luoda ilmapiiri, jossa nuoret voivat tuntea ymmärtävänsä teatteria. Oppilaille muistutetaan, ettei ole olemassa oikeaa tai väärää kokemusta esityksestä on vain erilaisia kokemuksia.

Tämä materiaalipaketti sisältää neljä erilaista draamatyöskentelykokonaisuutta Kansallisteatterin Täällä Pohjantähden alla 2011 -esityksen teemoihin liittyen. Kokonaisuudet on suunniteltu 9. luokkalaisista lukioikäisille ja ne toimivat myös aikuisten kanssa.

Draamakokonaisuudet on suunniteltu niin, että niistä voi ottaa osia tai jättää joitakin osia pois. Myös yksittäisiä harjoituksia voi käyttää. Käytännössä yhden kokonaisen draamakokonaisuuden käsittelyyn kannattaa varata 1-3 oppituntia.

Kaikki kokonaisuudet sisältävät:

- Lämmittelyt jotka virittävät aiheeseen
- Aiheeseen vievän osion
- Henkilökohtaiselle tasolle vievän osan
- Purkavan osion jossa avataan mitä työskentelyssä on tapahtunut

Draamatyöskentelykokonaisuuksissa puretaan esitystä erilaisilla draamallisilla harjoitteilla. Jotkut vaativat ohjaajalta tarkempaa ennakoivalmistautumista ja monia harjoituksia voi soveltaa omalle ryhmälle sopiviksi.

Täällä Pohjantähden alla 2011 -näytelmässä on monta teemaa. Tähän materiaaliin on valittu neljä eri näkökulmaa näytelmään ja draamakokonaisuudet on jaettu teemoittain:

- Draamakokonaisuus 1: Yhteiskunnallisen ajattelun herättelemine
- Draamakokonaisuus 2: Saavutetuista eduista emme luovu! -draamatarina
- Draamakokonaisuus 3: Mitä on olla suomalainen – omien roolimallien ja suomalaisuuden tutkimine
- Draamakokonaisuus 4: Dialogin puute johtaa kahtiajakoon

Draamakokonaisuus 1 sopii myös ennen esitystä tehtäväksi. Muut kokonaisuudet tarjoavat harjoitteita, joilla purkaa esityskokemusta.

Oivaltamisen iloa draaman avulla!
Helsingissä 27.4.2011